

NOVINE

SLOVENSKE KRAJINE

Naročnina na skupni naslov letno 24 Din; na posamezni naslov letno 80 Din. V inozemstvo: letno 65 Din. Z M. listom letno 100 Din.

IZHAJAJO VSAKO NEDELO.
Uredništvo v Dolnji Lendavi. Uprava v Murski Soboti, Križeva ul. 4.

Cena oglasov: stran: cela 400 Din., pol 200 Din., četrt 100 Din.; mali oglasi do 20 reči 10 Din., više vsaka reč 1 Din.; med tekstem vsaka reč 2 D. Pri večkratnoj objavi popust.

Novi straj Europe.

Svet je ešče ne dobro preštudiral Mussolinijovoga načrta o delitvi Europe, ne so se ešče izjavile vse države za ali proti spremembaj mirovnihih pogodb, a že se je porodo v glavaj, ki so načrt rodile ali pozdravljale — nov straj. Nemško i italijansko fašistično časopisje začne opominati pred vstajajočo slovanskov nevarnostjov. Romanska i germanska Europa se je začnola bojati, da je ne pohodi zveza dvestomilijonskoga slovanskoga naroda.

Što dobro pozna zgodovino evropskih narodov, vidi, da je ta straj že stari. Pri vsakšoj vekšoj evropskoj konferenci i važnejšoj odločitvi evropske zemle ga zmerom srečavamo. V staroj austro-vogrskoj se je porodo ta straj pred svetovnov bojnov v dnevaj, gda so nemški politiki zasanjali v mislih, da bo nemški meč i štük zavladao sveti. Te, gda so politiki austro-vogrške monarhije z divjov silov i nepopisnim sovraštvom v krvi zatrli vsakši nemški pokret kak protinemški i slovanski! Te, gda so služile preproste i nedužne dopisnice iz Prage ali Zagreba kak dokazi veleizdaj i so klonili streti i bujti ob tom brezprimerom sovraštvi našinajboušisinovje!

Ravno te straj pred slovanskimi narodi se dnes palik vrača, ar ga rodi temna i sovražna vest italijanskih i nemških fašistov. Kak je ta straj pripelao narode do svetovne bojne, do tiste bojne, gde je obležalo na bojnom morišči nad 12 milijonov ljudi, ta isti straj palig zmerom bliže pela narode

do nove i dosta strašnejše bojne, pred šterov ne bode varen ne kmet na svojih domovih, ne meščan v mestnih palačaj — niti ne rastline i živali — vse bo kak velka dolina smrti.

Kak pred 20 leti, to je pred svetovnov bojnov, je tudi dnes svetovno politični položaj podoben. Dūševno razpoloženje pri velikih kak pri malih narodaj je podobno razpoloženji pred 20 leti. Novo, štero pred svetovnov bojnov smo ne imeli, je to, da je svetovni položaj ešče dosta bole zamotan zavolo kolektivističnih gibanj, ki pretresavajo v fundamentaj tri velke evropske države, Rusijo pod oblikov komunizma, Italijo v obliki fašizma i Nemčijo pod imenom narodnoga socializma. Zato je evropsko politični položaj dnes ešče dosta bole nevaren.

Zato je fašistični straj pred slovanskim svetom ešče dnes pretiran. Prevelik je ešče razkol med sovjesko — bolševiškim i slovanskim nazorom o sveti i življenji. Zato je ne tudi nikše prave vezi med sovjetskim šatanskim sovraštvom i slovanskim bratolūbjom. Jedino te bode prišla nova doba, gda pogine skrajno nacionalistični fašizen Italijanov i Nemcov i gda preboli Europa zmoto sovjetskoga komunizma. Po zapelitvaj i blodnjaj človeškoga dūha mora napočiti doba bratolūbja i mira med narodi, gda bodo ljudstva zavrgla sredstva nasilja i hūdobije i bo zavladała med njimi poplemenitena i podūhovljena zavest i miseo narodne i človečanske skūp-

nosti. To bo slovanska doba, ar je največ lūbezni v slovanski narodni zavesti! Zavūpajmo v to dobo mi, ki nas je rodila slovanska mati i jo pripravljamo v sebi i v vsemi svojemi rodi. Tak bomo vodili svoj rod v pravo vstajenje!

Domača i svetovna politika.

Brezpravnost katoličanske cerkve v Španiji?

Španski parlament je sprejeo zakon, po šterom so vzete katoličanski cerkvi vse pravice. Zakon pravi, da se bode država smela vmešavati cerkvene zadeve. Cerkev se prepove vskrba betežnikov i siromakov. Država bo nastavlala višise cerkvene predstojnike. Za procesije, sprevode trbej posebnoga oblastnoga dovoljenja. Vse cerkveno premoženje se vzeme cerkvi i dobi država. Vsi cerkveni dobrodelni zavodi preidejo v državno last, cerkveni redovi morajo biti od oblasti dovoljeni. — To je sad socialističnoga i framazonska režima. Liki vseedno so pa zadnje volitve pokazale da režim nima skoro nikše zaslonbe več pri ljudstvi i da je ne več daleč den, gda bode katoličanska Španija povedala sovražnikom Cerkve odločno reč.

Zmerom bole se oddalūjeta Austrija i Nemčija.

Dogodki v Nemčiji zmerom bole oddalūjejo Austrijo od Nemčije. Celo nacionalni minister je pripoznao, da je dozda nikšega vūpanja ne za sporazum.

Nezadovolni Makedonci.

Bolgarska vlada je sklenola izredno ostre okrepe proti makedonskim revolucionarom, ki že desetletje vznemirjajo bolgarsko i tudi jugoslovansko

javnost z atentati, vmori i požigi, da bi na te način svet spominjali na nerešeno makedonsko pitanje. Vlada je proglasila v Sofiji obsedno stanje, aretirala je nad jezero sumljivih oseb i zaplenila veliko množino orožja. Za ostre vladne odredbe pa se makedonski revolucionarje ne zmenijo i mirno nadaljujejo s svojim krvavim poslom. So pač manjšina vsočerkvne jünjnjaške krvi.

Nemčija vojaško taborišče.

Posebni dopisnik „Daily Telegrapha“, ki je po zapovedi lista prepotovao Nemčijo, objavlja zdaj spis svojega potovanja i dokazuje, da je cela Nemčija od Achena do Königsberga i do Kiela do Friedrichshafena edno samo veliko vojaško taborišče. Povsedi, prav v vsakšem mestu, se vidijo samo razni oddelki pri vojaških vajaj. Vsa nemška industrija je brezi dela; dela pa na vso moč samo bojna industrija. Dopisnik opominja angleško

javnost na dohodke v Nemčiji i pravi, da prestavlja denešnja Nemčija največšo nevarnost za mir i evropsko civilizacijo.

Zaščita delavstva v Ameriki.

Predsednik Rosevelt vpelava v Ameriki gospodarske i socialne reforme v obliki javnih delovnih pogodb med delodajalci i državnim predsednikom. Pogodba določa: deca stara menje kak 14 let se včasih odpustijo iz dela. Za deco od 14 do 16. leta se vpela največ 3 vöre dela na den. Ostali so dužni delati največ 40 vör na teden, v tovarnaj pa po 35 vör. V nikšem primeri se delavci ne smejo prisiliti k delu, ki bi trpelo nad 8 vör. na den. Plače nameščencov morajo znašati po 12. do 15. dolarov na teden, mezde delavcov pa 14 dolarov. Delodajalci so nadale dužni odavati blago po tak velikih cenaj, kak so bile 2. julija. Ta pogodba bo valala 4 mesece.

ništvo samo bilo prisotno na goščenji i se je moglo prepričati, ka je resnica i laž, zato obsoja takši neresnični spis, ki je brezi vednosti uredništva prišeo v „Novine“.

Za uredništvo „Novin“

Joško Maučec,
cand. phil.

Gospodžupnik i izdajateo „Novin“ je dobo od narodnoga poslanca prof. Pavliča sledečo brzojavko: „Nadželnik prosvetnoga ministra Balugdzic je pristao za celotno gimnazijo v Soboti“. Bog daj, da bi se rejsan to vresničilo, ka želi naša Slov. krajina že dugo let najbole, da bi naše slovensko ljudstvo dobila svoj največši kulturni zavod, šteri bi dao našemu ljudstvu domače vučenjake, umetnike i drugi voditele, ki bi poznali srce svojega kmečkoga ljudstva!

Med. Univ. Dr. Gregorc Albin
sreski zdravnik Murska Sobota
ne ordinira
od 30. julija do 15. avgusta 1933.

Slovenska Krajina.

Vsem tistim, šteri ešče nema-jo kalendara. Naš letošnji kalendar je jako lepi. Krasijo ga lepi spisi i slike. Što ga šče ešče meti, ga dobi na upravi „Novin“ za polovično ceno, to je za 5 Din.

Velki narodni svetek v Bogojini. Da v duhi postojimo, premerimo pot nazaj i naprej, si izpitamo vest, presodimo v luči velikih dogodkov, šterih 1900 letnico obhajamo, naše zasebno i javno življenje, smo se zbrali 24. julija v Bogojini k novi sv. meši č. g. Jožefa Vargo. Duga procesija ljudstva se je vila od rojstne hiše novomešnika proti veličastni domači cerkvi, veličastno zvonjenje zvonov i pokanje možnarov jo je spremlalo, vsa krasota julijskoga dneva jo je obdajala. Slovo od doma i starišov je vzeo novomešnikov ceremonier, bogoslovec Ivan Kolenc. Več belo oblečenih prosvalbic je s primernimi nagovori i deklamacijami voščilo slavenci blagoslova v nadalno živlensko pot, med njimi tudi gimnazijka Mici-ka Pintarič. I mladi služabnik Gospodov je pristopo k oltari, darovao svoj prvi dar i blagoslovo narod. Odzdaj bo delao tak vsakši den, delio svoj blagoslov vsem i vsemi. Z njim pa je darovalo i bo darovalo naše verno slovensko ljudstvo krüh večnoga življenja. Oltar — žrtvenik, nad njim križ, pod križom mladenič — novomešnik, ki je v zrasteo iz slovenskoga ljudstva, da za svoj narod zdigne hostijo! Vse to nam je simbol i znamenje v tom svetom jubilejnom leti. Vej je pa naša zemla kak mučenica, trpeča skozi stoletja i kak pesem žalostinka je njena zgodovina. Rod trpinov je slovenski

rod, zato lübi oltare — žrtvenike i spoštüje duhovnike — mučenike. Duhovnik je nam voditeo, ar darüje i zdigava za narod hostijo. Oltar — žrtvenik bodi nam simbol: tebi mladina i tvojim voditelom. Dnes kriči svet po novom človeki, po globokih, notranjih, bogatih značajih. Zdravo življenje, prava razgibanost, bogato ustvarjanje raste samo iz trpljenja. Trpljenje je največša aktivnost, tvornost, edina voditeljska legitimacija pred narodom, šteroga življenje je v trpljenji. Samo tisti, ki so že trpeli v življenji, že stali ob oltarji žrtvenika, so zmožni držati pokonci zastavo idealizma, se zdignoti nad povprečnost, davati življenje i širiti med svojim slovenskim narodom visiko miselnost, vüpanje i veliko vero, iz štere raste lepša prišestnost. Novodobni človek, ki se kem bole izogiba vsakši neprijetnosti i mehkužen, udoben, sebičen narod, ki ne zna trpeti, je zapisan smrti. Brez velkoga trpljenja je ne velkoga življenja ne za poedinca, ne za narod. Bogojanski oltar i križ nad njim bodi nam simbol te velke resnice. Tebi pa, novomešnik, ki si stao ob oltari pod križom, želimo božega blagoslova v Tvojem svetom poklici! Zdigavaj hostijo den za dnevom, spominjaj se nas, ki smo stali okoli Tvojega novomešniškoga oltara i lomi ešče duga, srečna leta krüh življenja svojemi slovenskomi narodi! To Ti želijo bogojanski rojaki!

To je laž! 30. julija so prinesle „Novine“ spis, ki nosi ime „Spaka“, v šterom pisec trdi, da je „na novomešnoj goščenji v Bogojini neka oseba napravila javno spako“. Ar je ured-

Za našo gimnazijo. Narodni poslanec prof. Pavlič bo imeo osmoga avgusta v Soboti i devetoga avgusta v Črensovcih predavavje o našoj gimnaziji. Prosimo, da pridete v kem vekšem številu na to predavanje, posebno naše dijaštvo.

Žalostna smrt podjetnika Zemljiča. V soboto okoli poudneva se je smrtno ponesrečo g. Štefan Zemljič, hotelir i mesar pa trgovec z živinov v Beltincih. Pelao se je po opravkaj po Goričkoj, komaj se je pa odpelao poudrugi kilometer od doma, njemi je postalo slabo, zgübo je oblast nad svojim motorom i je treščo z vsov silov na tla. Doubo je žmetne rane na glavi, štere so bile vsodne za mlado življenje, nikelko minout i preminoulo je biti srce g. Zemljiča. preselil se je ta, gde nega trpljenja, gde nega krivice, ta, gde vlada večni mér, v kralestvo Gospoudovo. Pokojni je že eden mejsec pred tem doživo veliko nesrečo. Ko se je vračao z svojim tovornim motorom iz Bačke, se je vužgao bencin in zgoro njemi je celi motor, pa nej samo motor, nego tudi slanina, štero je imeo naloženo na motoru i pejnezi, štere je imeo v kaputi, pa ga je v sili nej mogao potegniti z gorečega motora. Sreča v ne-

sreči pa bila ešče ta, da si je sam z šoferom rejšo življenje. To rešeno življenje je pa zdaj preminoulo s toga svejta. G. Zemljíč je bio star komaj 27 let. Bio je velki prijateo našega sirmaškoga kmeta, brano je njegove pravice i njemi pomago v velkoj krizi, gda ga vničüjejo tisti, šteri bi mogli njemi zahvaliti, da lejko živejo! Dúša g. Zemljíča n. p. v. m.

V potoki je zadüšo svojo ženo. Neki neznani moški je v potoki Črnici zadüšo nikšo žénsko. Preiskava je dognala, da je Špilak iz Male Polane zadüšo svojo ženo. G. Špilak je zaran pripelao v Lendavo zrnje v mlin. Lüdje so opazili, da je med zakoncoma nej vse v rédi, ali nišče je nej mislo, da de tomi tak žalosten konec. Zakonca sta se pelala proti domi in sta vozila poleg potoka Črnca. Na kolaj sta se mladiva skregala i se tüdi dejansko napađnola, ali mož je bio močnejši od žene, žena je vidila, da je v nevarnosti i je skočila i je štela zbežati prek potoka. Mož je skočo z voza, jo zgrabo na sređdi potoka i začnola se je bitje med njima, bitje v vodi. Žena je süñola moža i mož je spadno v vodo, žena na njega ali njo je prevladao mož, prišeo je do moči i je potisno ženo v vodo i jo tak dolgo držao v vodi, da se je zadüšila. Špilak je püsto ženo v vodi, odbežao je za kravami. štere so te čas že daleč odišle. Pripelao se je domov. Doma je omeno, ka se je med potjov zgodilo. Vzeo je svojo deco i odišao z njimi nazaj na mesto, gde je nihao ženo. Gda so deca vidila, ka je njüva mamika v vodi mrtva, so začnola strašno jokati, mož je pa samo nemo i tiho gledao i v njegovom srci se je bio strašen boj. Dogodek so včasi prijavili žandarom. Špilak je včasi priznao, da je on krivec. Oblast ga je zaprla v lendavske sodne zapore, v šterih se je sam obeso.

Od naših v tujini.

Bridgeport. Naše slovenske matere so bile sprejete pred oltarom Žalostne Matere bože v društvo krščanskih mater. Pred sprejemom so opravile tridnevno pobožnost, štero so vodili slovenski misijonar g. Hajnšek Odilo. Sledkar so pa bile sprejete slovenske dekile v Marijino družbo istotak po opravljenoj tridnevnicí. Največ skrbi so meli pri tej lepíh slovesnostih preč. g. plebanoš Golob Mihal. — Časi so žalostni, ali zato nešteri delajo. — Vse širitele i širitelice Marijinoga Lista pozdravlata pa Markovsko faro z g. plebanošom kak i svoje stariše *Agneš i Gizelá Gašpar.*

Champenoise, Francija. Sedem nas je eti iz Črensovske fare. Po nedelaj pridemo vküp i si pri cerkvi pogučavlemo. Tožbo mamó, ka se naša pisma dugo müdijo negde, ka je naši domači ne dobijo v roke i ka od nas poslani penez eden mesec negde leži. Naj se odpravi te nered. Pozdravlamó celo Slovensko krajino, posebno pa svoje domače. Radi bi šče vaš obraz vidili. — Plej Ignac, Copek Štefan. — Hvala za pozdrave. Pri drügoj priliki pošlite na upravo Novin glas, gda ste pismo ali peneze gordali mi bomo iskali zroke, zakaj je edno ali drügo zaostalo i gde? Pozdravljeni vsi.

Ogledalo časa.

Narod brezi vere. Guverner nekše ameriške države je nedavno gučao na javnom zborovanji o važnosti verouka v šoli. Zborovanja se je vdeležilo veliko števílo odličnih gospodov iz vsega javnoga življenja. Med drügim je povedao sledeče misli: *Vera je fundament narodne veličine. Vera je stüdenec domovinske lübezni, poštenosti i nrvnosti. Zgodovina človeštva dokazüje, da narod brezi vere ne more obstati i da je brezboštvo glavni grobokop velikih narodov.* Nam bi se zdajšnje svetovne gospodarske krize ne trbelo bojati, če bi bili verni. Vala tüdi za nas i za naš slovenski narod!

Zadružništvo in kriza.

Vpliv izredne finančne stiske na naše kreditne zavode postaja čimdalje močnejši in že izgleda, kot da hoče ves ta nekoč tako močni gospodarski aparat zastati in se omejiti le na najožji delokrog. In vendar so mnenja vodilnih zadružnikov edina v tem, da je zadružništvo baš v naših dnevih poklicano, da v odlični meri sodeluje na preosnovi gospodarskega reda, ko se rušijo fundamenti stare gospodarske miselnosti.

Zadružništvo je v svojem jedru

bolj revolucionarno nego komunizem. Zadružništvo ne izboljšuje samo obstoječega gospodarskega reda, ampak ima nujno stremeti tudi za moralnim napredkom. Samo izboljšanje gospodarskih razmer ne zadostuje, bogastvo samo še ni sreča in zato zadružništvo ne more ostati indiferentno za moralno povzdigo ljudstva, kajti le od moralnega napredka je zavisna usoda človeštva (gov. dr. Totomianz, ruski zadruhar in vseučiliški profesor).

Nedvomno bodo imele zadruge v bodočnosti še veliko večjo nalogo nego jo imajo danes. Za razširjenje zadružne misli pa imajo skrbeti tisti, ki že danes stoje v službi zadružne organizacije.

Še živimo v času vėlekapitalizma, toda to kapitalistično gospodarstvo se nagiba k zatonu in se nahaja v razsulu v svojih najmočnejših postojankah na Angleškem, Francoskem, Nemškem in Ameriki. Je sicer resnica, da se ima vse gospodarstvo in tudi kmetijstvo boriti z velikimi težavami zaradi slabe rentabilnosti. Kmetijstvo pa ima boljšo bodočnost kakor industrija. Prihodnjost pripada kmetu in predvsem malemu kmetu, ne industrijskemu delavcu. Pa tudi rokodelski stan si bo opomogel, kajti že danes se kaže potreba, da se dobi prehod od kvantitete h kvaliteti (od množine h kakovosti). Enoličnost industrijskih proizvodov in njihova šablona odbijata, kvalitetni izdelki imajo večjo privlačno silo in take izdelke more napravljati le rokodelci. Tudi živinoreji in poljedelstvu beseda „kvaliteta“ ni več neznaná. Še veliko bolj potrebno pa je, da se poskrbi za ljudi, da bodo postali boljši. Treba se je povrniti k kvaliteti tudi pri ljudeh ne samo pri blagu. Če pa pripada bodočnost kmetu in rokodelcu, potem je nujna naloga zadružništva, da nujno sodeluje pri pripravah nove dobe.

Ogromna notranja sila tiči v zadružni organizaciji in na nas je, da se ta duševni kapital danes obrestuje in izrabi. Vsaka pasivnost pa bi dajala dotični zadruzi le slabo izpričevalo.

Značilo je stremljenje zadrug v Jugoslaviji, ki hočejo svoje poslovanje danes nujno ohraniti. O enem predlogu posojilnicam poročamo v drugem članku. Znani nemški nacionalni ekonom Sombart je mnenja, da se bodo v bodoče snovala velika podjetja v obliki skupnih zajednic: občine, dežele, država in zasebniki bodo skupno delovali v korist konzumentom. Tudi zadružništvo se bo udeleževalo takih skupnih mešanih naprav. In te skupne naprave bodo močno sličile zadrugam in obeta se jim velik razvoj.

Ali torej širitev zadružne misli in poglobitev sedanjega gospodarja-jočega človeka ne bila umestna tudi pri nas!?

Širite „Novine“

Nedela po Risalaj deveta.

Na spomin 1900 letnice svoje križne smrti, Gospod Jezus, po svojih svetih ranaj reši grešni svet!

Evangelium Sv. Lúkača vu XIX. tali: Vu onom vrejmeni: Gda bi se Jezus približavao k-Jeruzalemi, videvši váraš, jokao se je nad njim, govoreći: ar da bi spoznao i ti, i najbolje na ete tvoj den, štera so na mer tebi; zdaj so pa skrita od tvoji oči. Ar pridejo dnevi na tebe, i opašejo te tvoji neprijatelje z-grabov, i obsedejo tebe, i vküp te stisnejo vselo krajov; i na zemlo povalijo tebe, i sini tvoji, ki so vu tedi: i nevupajo v-tebi kamna na kamni: zeto, ka si nej spoznao vremena pohodjenja tvojega tvojega. I notri idoči vu cerkev, začao je vögoniti odavajoče v njej, i kúpüvajoče, govoreći njim: pisano je; ka je hiša moja, hiša molitvena, vi ste pa njo včinoli razbojniško jamo. I včio je vsaki den vu Cerkvi —

*

Jezus joče. Nad dúšami joče, štere so v smrtnom grehi. Joče, ar te strašne kaštige čakajo te dúše vu večnom ognji. Najvekša nesreča toga sveta je smrten greh, ovoga pa sad, plača toga, večni pekeo.

Pošta.

Martin Vuk. Hill Spring, Alta, Canada. Lepa hvala na vašoj gorečnosti, ka ste poleg sebe spravili tudi pajdaša za večnoga naročnika M. Lista. On dobi na polleta vse naše liste i plača 50 Din. do novoga leta. To njemi naznanite. Le ostanite vdani v božo volo, pa že pride veseli čas, gda te vidili svojo dečico. Vsi toplo pozdravljeni.

Gašpar A. ino Gizela. Bridgeport. Poslano sprejeli i po vašoj želi razdelili. Bog povrni. Zahvalnost služi vsikdar najvejši blagoslov.

John Denša. Chicago. Po Horvat Štefani sprejeli 30 dolarov naročnine. Spremembe izvršili. Zavüpajmo na Boga, prido bolši časi. Vsi pozdravljeni.

Gospodarstvo.

Dragi kmetovalec pomisli nato, ka s tem skrivanjem ne škoduješ samo sebi, liki tudi svojimi bližnjimi i v prvi vrsti sosidom i sorodnikom. S tem, da meso obolenih svinj razdeliš med soside i sorodnike, jim daš tudi klico rdečico, štero potem nosi smrt naprej od hleva do hleva. Ta pot je popolnoma napačen i z njo grešiš sam proti sebi i proti svojimi bližnjimi; posebno dnes, da že imamo proti rdečici popolnoma zanesljivo zdravilo v obliki cepljenja.

Glavni znaki rdečice so: Svinja ne je, pride do kopanja i se včasi obrne, se zakopa v gnoj, se premeta, vü meče (čez daje) oči so krvave, kašlja žmetno diha, voda je večkrat krvava i po teli postanejo rdeče lise. Na znotraj pa opazimo rdeči želodec, dvobovje napeto i posuto z rdečimi lisami, plüča temno rdeča in voda v

mehuri rdečkasta. To so najbolje enostavni znaki, šterimi se da ugotoviti rdečica.

Zakon predpisuje, ka se mora vsak pojav nalezlive boleznitakoj prijaviti župani. Ta pa mora vse potrebno ukreniti, da se bolezen zatre i vniči s tem, da oblast zapre obolele hleve, dokeč svinje ne ozdravijo s pomočjov cepljenja. Vse zdrave svinje pa bi se morale ob pojavi rdečicov po celi občini takoj cepiti. Človek, šteri to savratno bolezen skriva dela zločin sam nad seboj, občinov i dostakrat pocelim okrajem.

Nekateri napredni posestniki se že leta poslužüjejo cepljenja proti rdečici i uspeh je prvovrsten. Napačno je pa to, ka pri tem cepljenji manka natančna statistika.

Pred menoj ležijo statistike nekaterih tujih držav, štera so še pred leti vpeljale propagandno cepljenja proti rdečici. Ta izgleda sledeče:

V 6657 občinaj je bilo cepljenih svinj 52,617. Od teh je ostalo zdravih 49,583. Med letom je cepljenih zbolelo 3034. Od 3034 obolenih po cepljenji je poginilo 785, ozdravilo pa 2249. Pri cepljenih svinjaj je poginilo približno na vsaki 200 svinj 3, v tistih občinaj pa od necepljenih od vsakih 200 svinj 87 svinj.

Vzemimo 200 cepljenih in 200 necepljenih svinj. Od prvih so poginile 3, od drugih pa 87 svinj.

Pravimo, da je druga za drugo vredna 200 Din. Pri cepljenih je škode 600 Din+1600 Din za cepljenje. Pri necepljenih pa 87 X 200 Din = 17,400 Din. Pri 52,617 cepljenih svinjah je škode: Vrednost poginilih: 158,400 D.

Cepljenje stane: 422,400 „

Sküpná škoda: 580,800 D.

Pri tistoj množini necepljenih je škode 4,193,600 Din. Na podlagi toga je razvidno, ka so gospodarji pri necepljenih svinjaj zgübili 3,612,800 Din. Oni pri cepljenih pa telko dobili i poleg toga so njüve svinje za 25% več vredne. To pa zato, ka je beteg ne mantra i so proti njemi zavarovane.

Te številke se s plača pogledati. To cepljenje se je vršilo pred kmet-skimi očmi in toga uspeha nemre nihče potreti. Tri in pou milijona dinarjev pa so tudi lepi dinarčki.

Naslednje leto po propagandnem cepljenji je bilo cepljenih 87% svinj s podporo kmetijskega ministra.

Ešče dobro nam je v spomini metuljavost. Takrat so pri zdravilih naše oblasti tudi priskočile na pomoč ljudstvi. Ali ne bilo koristno, da bi naša banska uprava, ki velike vsote izdaja za napredek našega kmetijskoga gospodarstva sploh, tudi pri toj panogi

dala na razpolago par 10 jezero v pomoč za zdravila-serum za cepljenje. Živinozdravnike pa imamo na sreskih načelstvih, ki radevolje pomagajo našemi kmeti.

Vsako odlašanje, pa bodisi tudi od strani oblasti, ni v škodo samoposamezniki, liki celoti. Da bo rdečica pri nas pošteno gospodarila bodo pokazali poletni meseci, gda se bo povsod dobila poginjena svinja, kakor se je to prakticiralo preteklo leto. To je v bodoče treba preprečiti, da se ne bo širila bolezen ešče hüje. Da pa je v občinaj red i se pri takih zadevaj uporablja mrlinšček, so že od vseh časov poklicani župani.

Lübiteo kmeta trpina.

ZAHVALA.

Srčno se zahvaljujem vsem, ki so mi ob nenadni in prerani smrti mojega soproga

g. ŠTEFANA ZEMLJIČA,
hotelirja in posestnika

nudili prijazno pomoč in mi stali z delom in besedo tolažljivo ob strani. Prav posebno se zahvalim č. duhovščini, domačemu Sokolu ter zastopnikom Sokol. društev iz Dol. Lendave in Murske Sobote; požarni brambi za častno spremstvo, pevskemu društvu za ginljiva žalostinke, vsem darovalcem krasnih vencev, vsem prijateljem in znancem od blizu in z okolice za mnogobrojno spremstvo pokojnega na njegovi zadnji poti.

Vsi številni dokazi iskrenega sočutja so mi v veliko uteho; zato sprejmi vsak posebej mojo prisrčno zahvalo!

V Beltincih, dne 1. augusta 1933

Jolanka Zemljič.

Razglas.

Dne 20. augusta ob 2 vöri bo občina Renkovci dala vnaajem obč. gostilno za dobo treh let vsajpojasnila se dobijo na den licitacije pri obč. uradu. O d b o r.

Izgubljeno. Dne 26. VII. 1933. pred poldan pri Lipi je salezijanec izgubil dolgo črno sukno (dugi kaput). Pošteni najditelj se naproša, da ga proti nagradi vrne na uredništvo „Novin“ ali pa vsaj pismeno javi na to naslov.

Glasüjte v Novinaj!